De Clyſteribus, Sectio IX.

Clyster, Latinis Ablutio, Enema, Injectio dicitur. Sunt autem alii

- Nutrientes: *ut*
  - Clyſter *ad nutriendum.*
  - Clyſter *ad nutriendum alius.*
  - Alius, *alius, &c.*
- Alterantes, *qualitate*
  - Prima. *Sic alii*
    - Calefacientes: *ut*
      - Clyſter *ad morbos capitis calefaciens.*
      - Clyſter *ad pituitam alterandam, &c.*
    - Frigefacientes: *ut*
      - Clyſter *refrigerans.*
      - Enema *humores bilioſos alterans, &c.*
  - Secunda: *Sic alii*
    - Emollientes: *ut*
      - Clyſter *emolliens*
        - Unus.
        - Alter.
      - Clyſter *ad ſcirrhum uteri, &c.*
    - Aſtringentes: *ut*
      - Clyſter *aſtringens & conſolidans.*
      - Clyſter *ad lienteriam.*
      - Clyſter *ad diarrhœam.*
      - Clyſter *aſtringens & ſiccans.*
    - Detergentes: *ut*
      - Clyſter *detergens in dyſenteria,*
      - Clyſter *detergens & deſiccans,*
      - Clyſter *ad ulcus uteri, &c.*
    - Conſolidantes: *ut* — Clyſter *glutinatorius.*
    - Urinam *provocantes: ut* — Clyſter *ad retentionem urinæ.*
    - Calculum *comminuentes: ut* — Clyſter *ad comminuendum calculum.*
    - Vermes *necantes: ut*
      - Clyſter *ad necandos vermes.*
      - Clyſter *ad aſcarides.*
      - Clyſter *ad vermes in ventriculo,*
      - Clyſter *ad vermes cum febri, &c.*
    - Dolorem *ſedantes: ut*
      - Clyſter *ad colicum dolorem,*
      - Clyſter *ad colicū dolorem ex pituita vitrea,*
      - Clyſter *ex Hippocratico,*
      - Clyſter *ad dolorem nephriticum,*
      - Clyſter *ad paſſionem iliacam,*
      - Clyſter *ad dolorem coxendicum,*
      - Clyſter *ad dolores dyſentericos, &c.*
    - Purgantes —
      - Bilem: *ut* — Enema *ad bilem.*
      - Pituitam: *ut* — Enema *ad pituitam.*
      - Bilem *atram: ut* — Clyſter *ad humores melancholicos.*
      - Aquam: *ut*
        - Clyſter *ad aſciten,*
        - Clyſter *ad tympaniten,*
        - Clyſter *ad anaſarcam, &c.*
    - Flatus *diſcutientes: ut* —
      - Clyſter *ad flatus,*
      - Clyſter *ad flatus uteri, &c.*

DE ACETIS.

A

Acetum quomodo fiat ſtatim.

℞. Ovorum aſſatorum uſque ad duritiem N. ij.
Zingiberis, Spicæ, Piperis ana G. xx.
Hordei G. v.
Butyri ℥ ß.

Paſtæ de fermento acri iij. vel x. balotos ad quantitatem nucis communis, ponantur ſimul ad amphoram in vino, & ſtatim in acetum forte convertitur.

B

Ad faciendum acetum ſtatim.

℞. Tartari, Zingiberis,
Piperis ana part. j.

Pone per octo dies in aceto optimo: tunc ſicca: & quando vis habere acetum, pone in vino, & ſtatim erit acetum.

Aceti conficiendi ratio.

℞. Vini optimi, Farinæ ſiliginis q. ſ. eſt.

C Miſce, & fiat paſta, ex qua fiant panes parvi in clibano cocti. Poſtea extrahe, & infunde in aceto fortiſſimo, & acutiſſimo: iterum fiat paſta: iterumque coquantur in clibano: idque toties reiteretur, quouſque panes non amplius diſſolvantur in aceto. De iſtis panibus pone in vino, & ſtatim convertetur in acetum.

Acetum deſtillatum.

Acetum contrario modo ac vinum deſtillatur. Quod enim è vino primùm exit, tenuius & melius eſt: at ex aceto, nequaquam. Itaque priores duæ partes, quæ exeunt, rejiciuntur, quòd minus habeant acrimoniæ, tertia pars colligitur, quæ ut acrior, ita minus frigida, quàm acetum eſt. Tertiam partem, quam collegerunt, quidam ter, aut quater ſupra fæces reponunt, ac deſtillant, ut evadat acrior, tum ipſarum fæcum, tum ignis ratione. *Rubeus.*

Acetum theriacale, deſtillatum.

Deſtillatur & acetum cum theriaca, addita aqua vitæ: exitque aqua multarum virtutum, mirabilis ad ulcera faucium & gutturis, cùm ex pravis deſtillationibus, in morbo Gallico eroduntur: præcipuè autem valens, ubi profundiùs deduci vis medicamenti debet. Quòd ſi bolum Armenum, aut ſphragida in ea diſſolveris, ac eroſas partes tetigeris, ſeminaria ejus contagionis abſumuntur, & ſanatur omnis eroſio. Valet optimè, ſi loca oblinantur, unde pili cadunt, barba præſertim, ſupercilia, & caput. *Fracaſtorius.*

Acetum deſtillatum, vomitorium.

Acetum vomitorium fit, ſi pileo plumbeo, patinaque ærea, ut communis officinarum deſtillandi uſus invaluit, acetum deſtilletur, nulla rejecta parte, & ejus aquæ ſtillatitiæ, quæ dulcem ſaporem præ ſe fert, ad ℥ iv. exhibeatur, cùm vomitum ciere animus eſt. Mirificè enim & nullo labore aut moleſtia id ciet: in pueris, ac debilioribus duæ unciæ ſatis ſunt: ſtomachum optimè purgat. *Rubeus.*

A

Acetum roſaceum.

℞. Roſarum rubr. mediæ maturitatis, præſectis & abjectis unguibus, hoc eſt, imis foliorum partibus, abſque rore ſine pluvia lectarum, in umbra extra Solem ad triduum, aut quatriduum expanſarum & reſiccatarum ℔ j.
Aceti ſextarios iix.

Inſolentur diebus quadraginta. Deinde reponantur, vel (quod melius eſt) abjectis foliis

B corruptis, acetum coletur, ac reponatur. Quidam ſæpiùs mutant folia roſarum, nec ita diu ſtare in Sole ſinũt, (verbi gratia ad dies triginta, vel pauciores) ut elegantius colore aſpectuq;, & ſapore odoreque validius fiat acetum. Ad normam & exemplum aceti roſati parari etiam poſſent,

ACETUM SALVIATUM, ex floribus ſiccatæ Salviæ:

SAMBUCATUM, ex floribus ſiccatis Sambuci:

ROSMARINATUM, vulgò ANTHOSATUM

C dictum, ex floribus ſiccatis Roriſmarini:

ACETUM LAVENDULÆ, ex floribus ſiccatis Lavendulæ:

ACETUM CARYOPHYLLATUM, ex floribus Caryophyllorum. *Medici Colonienſes.*

DE DILUTIS SEU INfuſis purgantibus bilem.

Infuſum ſeri lactis.

D ℞. Fol. Roſarum recentium, completarum, mundatarum ℥ ij.
Rhabarbari electi ʒ ij. G. xij.
Nardi Indicæ ʒ j ß.

Rhabarbarum & Roſæ minutim incidantur, aut terantur, ſpica inciditur: macerentur per noctem in ſeri lactis, præſertim caprini, libris duabus. Cola leviter exprime & propina. *Bilem flavam clementer educendo, ſanguinem purgat. *Meſues.*

E

Aliud ſerum lactis.

℞. Florum Borraginis,
Bugloſſæ, Fumi terræ,
Epithymi ana M. ß.
Polypodii quercini ʒ vj.
Fœniculi ʒ ij.
Folliculorum Senæ ℥ ß.
Aquæ lactis ℔ iij.

Fiat decoctio ad tertiæ partis conſumptionem: addantur

F Mellis Roſati ℥ ij. *Auguſtani.*

Infuſum ſucci herbarum.

℞. Succi Intybi, Succi Lupuli,
Succi Borraginis, purgatorum ana ℥ iix.
Myrobalanorum citrinorum ℥ j.
Rhabarbari electi ʒ iij.
Tamarindorum ℥ j ß.
Pulpæ Caſſiæ ſolutivæ ℥ iij.

Myrobalani & Rhabarbarũ teruntur, & per noctem in ſuccis macerantur: deinde manu compreſſum colatur, & propinatur. * Idem quod præcedens præſtat. *Meſues.*

Infuſum

Infuſio ad bilem prima.

℞. Rhabarbari electi ℥ ij.
Cinnamomi,
Myrobalanorum citrinorum ana ʒ ß.

Macerentur in aquarum ſtillatitiarum Abſinthii & Fumariæ ana ℥ ij. In jure colato Syrupi roſati laxat. ℥ j. additur, daturq; ægrotantibus potui. *Andernacus.*

Infuſio ad bilem ſecunda.

℞. Palmularum Indarum ℥ j.
Flor. Borraginis, Bugloſſæ,
Violarum ana P. ß.
Glycyrrhizæ raſæ ʒ j ß.
Prunorum Damaſc. N. vj.

Decoquantur in aquæ libra. Palmulæ è jure decocti valide exprimantur, & ubi id colatum fuerit, Caſſiæ fiſtularis recentis ℥ vel ʒ x. in eo diluantur, denturq; potui.

Infuſio ad bilem tertia.

℞. Diaprunon ſimplicis ℥ ß. vel ʒ vj.
Diaprunon ſolutivi ʒ j ß. vel ʒ ij.
Syrupi Adianthi ℥ j.

Sin autem metuas offenſionem ex Diagrydio, Rhabarbari expreſſi ʒ j. vel ℈ iv. in locum illius ſurrogare poteris, & ex jure communi dilutum potui exhibere. *Andernacus.*

Infuſio ad bilem quarta.

℞. Caſſiæ fiſtularis recent. ℥ j.
Rhabarbari minutim inciſi ℈ ij.
Spicæ nardi G. iij.

Ex decocti communis, vel aquæ Intybi ℥ iv. diluito, additoq; Serapii ex aceto ſimplicis ℥ j. & propinato. *Andernacus.*

Infuſio ad bilem quinta.

℞. Uvarum paſſarum ʒ iij.
Glycyrrhizæ raſæ, Aniſi ana ʒ j.
Prunorum Damaſc. N. iij.
Palmularum Indarum ℥ ß.
Flor. Borraginis, Bugloſſæ, Violarum,
Intybi recent. Latifolii,
Cichorii ana P. j.

Decoquantur in aqua, colenturque. In jure hujus decocti ℥ iv. Rhabarbari electi ʒ j. vel ℈ iv. macerato per noctem: manè exprimito, ac in jure eodem Caſſiæ fiſtularis recentis ℥ vel ʒ vj. diluito: cui Syrupi violacei ℥ ß. vel ℥ ij. admiſceas: quinque vel ſex horis ante prandium exhibeto. *Andernacus.*

Infuſio ad bilem alia.

Catholici unciam ex aqua Hordei, aut Violarum ℥ iij. diluito, additoq; Syrupi violacei ℥ ij. ac propinato. Interdum licet Syrupum Roſ. laxativum copioſiorem addere, ubi alvum ſolvere cogitamus. *Andernacus.*

Infuſio purgans bilem ac phlegma.

℞. Rhabarbari ʒ j ß.
Agarici recent. trochiſ. ℈ ij.
Cinnamomi ℈ j.
Zingiberis ℈ ß.

Infunde aquæ Endiviæ ℥ ij. Vini ℥ j ß.

A Macerentur tota nocte: manè expreſſioni colatæ, adde Caſſiæ, vel Electuarii lenitivi, vel Diacatholici, vel Diaphœnici ℥ ß.
Syrupi Roſ. vel Violati, vel
Capill. Veneris ʒ vj.

Miſce, fiat hauſtus. *Heurnius.*

Infuſio in febribus ardentibus.

℞. Fol. Endiviæ, Acetoſæ,
Bugloſſæ ana P. j.
Aquæ Hordei q. ſ.

B Fiat infuſio in aqua Hordei fervente, & ilicò vas occludatur, ac cineribus tepentibus, aut furfuribus imponatur: poſtquam aqua vim cepit herbarum, fiat expreſſio diligens: hujus
℞. ℥ iv. & Syrupi de acredine Citrorum ℥ ij.
Miſce. *Heurnius.*

DE INFUSIS PURGANTIBUS pituitam.

C *Infuſio Hieræ ſimplicis.*

℞. Hieræ ſimplicis, Aloës ana ℥ v.

Macera decocto Eupatorii vel Epithymi ſuprà deſcripto ad libram unam. In vaſe vitreo inſola ad dies decem. * Ventriculum & caput purgat: proinde amborum doloribus aſſiduis & hemicraniæ confert, ac febribus antiquis. Macerantur etiam decocto Epithymi & Thymi. Sic purgat humorem craſſum & melancholicum, & phle-
D gmagogum eſt. *Meſues.*

Infuſio ad pituitam prima.

℞. Rad. Apii,
Fœniculi,
Petroſelini,
Aſparagi, Ruſci ana ʒ j.
Rad. Ebuli ʒ ij.
Polypodii ʒ v.
Chamæpityos M. ß.
Flor. Sambuci,
E Stœchados ana M. j.

Decoquuntur in aquæ libra ad dimidias. In jure decocti ſeminis Cnici ʒ iij. foliorum Senæ ℥ ij. Cinnamomi ʒ j Zingiberis ʒ ß. per noctem macerantur. Manè percolatis ſyrupi Diacnicu ℥ j ß. additur, & horis duabus ægro ante cibum propinatur. *Andernacus.*

Infuſio ad pituitam ſecunda.

Ex communi decocto Glycyrrhizæ, Uvarum
F paſſarum, Aniſi ſingulorum unciarum quatuor inſtar: Diaphœnicon unciam ſemiſſem, vel (ſi valentior aſſumet) drachmas ſex: Syrupi violacei unciam diluito, datoque potui. *Andernacus.*

Infuſio ad pituitam tertia.

℞. Diaphœniconis ℥ ß.
Syrupi violacei ℥ j.

In jure decocti cõmunis, vel aquæ Hyſſopi, vel Menthæ pro una doſi dilues, dabiſq; potui. Doſis autem juris magna ex parte præter ſyrupum & electuarium, unciarum quatuor eſſe debet. *Andernacus.*

Flor.Centaurii minoris,
Roſarum rubr.ana P.j.
Fiat extractio in aqua ferrata, vel lixivio debili.
In libra una diſſolve
Mellis Roſ.℥ iij.
Miſce:capiat mane. *Rondeletius.*

DE CLYSTERIBUS conſolidantibus.

Clyſter glutinatorius.

℞.Succi utriusque Plantaginis,
Succi Portulacæ ana ℥ iv.
Boli Armeni,ſanguinis Draconis,
Amyli ana ʒ ß.
Sevi hircini vel caprilli ℥ j.
Mixta injiciantur. *Andernacus.*

Clyſter conſolidans ulcera inteſtinorum.

℞.Rad.Verbaſci,
Conſolidæ majoris ana ℥ ij.
Caudæ equinæ,Plantaginis ana P.j.
Roſarum rubrarum P.j.
Fiat decoctio in aqua ferrata.In ℔ j.diſſolve
Sevi hircini ℥ ij.
Miſce,capiat redditis alvi excrementis, & præcedente clyſtere deterſorio. *Rondeletius.*

Clyſter conſolidans.

℞.Hordei integri torrefacti P.j.
Plantaginis,Fol.Myrti ana M.j.
Flor.Roſarum P.j.
Fiat decoctio.In libra una diſſolve
Trochiſcorum alborum Rhaſ.℥ j.
Amyli ℈ ß.
Miſce,& injiciatur. *Rondeletius.*

DE CLYSTERIBUS urinam provocantibus.

Clyſter ad urinæ retentionem.

℞.Rad.Althææ ℥ iij.
Violarum M.ij.
Malvæ P.ij ß.
Paſſularum,Jujubarum ana ℥ ß.
Sem.Melonum,Cucurbitæ,Citrulli,
Cucumeris,contuſorum ana ʒ iij.
Flor.Chamomillæ,Violarum ana P.j.
Coquantur in aqua Hordei.In ℔ ß.diſſolve
Olei Violacei ℥ iij.
Adipis Cuniculi,vel butyri recentis ana ℥ j.
Miſce,& fiat clyſter. *Andernacus.*

DE CLYSTERIBUS comminuentibus calculum.

Clyſter ad comminuendum calculum.

℞.Rad.Graminis,Apii,Petroſelini,
Aſparagi,Althææ,Glycyrrhizæ ana ℥ ij.
Betonicæ,Saxifragiæ,
Fœniculi marini,Lunariæ ana M.j.
Sem.Alkekengi,Milii Solis,
A Sem.Palyuri ana ℥ j.
Fiat decoctio.In libra una diſſolve
Succi Parietariæ,vel Fœniculi marini,vel Raphani ℥ j.
Olei Scorpionum ℥ iij.
Miſce,injiciatur. *Rondeletius.*

DE CLYSTERIBUS vermes necantibus.

B ℞.Abſinthii,Abrotani ana M.j.
Lupinorum P.ß.
Flor.Centaurii minoris part.j.
Fiat decoctio.In libra una diſſolve
Olei Amygdalarum amar.
Olei Lamini ana ℥ iij.
Miſce,injiciatur. *Rondeletius.*

Clyſter ad aſcarides.

℞.Rad.Gentianæ,
C Ariſtolochiæ rotundæ,
Clematitidis,vel Piſtolochiæ ana ℥ j.
Flor.Marrubii,Fol.Perſici,
Abſinthii ana M.j.
Lupini vel Orobi P.j.
Fiat decoctio in lixivio & aqua, æquis partibus.
Injiciatur,ſed ſenſim & bis eadem hora. *Rondel.*

Ad vermes in ventriculo.

℞.Hordei mundati P.j.
Ficuum paria x. Aniſi ʒ j.
D Fiat decoctio.In ℔ ß.diſſolve
Mellis,vel Sacchari ℥ iij.vel Sapæ ℥ iv.
Fiat clyſter ſine oleo & ſale. *Rondeletius.*

Clyſter ad vermes cum febri.

℞.Endiviæ,Cichorii,
Scariolæ,Portulacæ ana M.j.
Fiat decoctio in ſero lactis, vel decoctione pulli.
In libra una diſſolve
Mellis Roſ.col.ʒ ij.
E Succi Roſarum ʒ ß.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

Clyſter ad vermes cum alvi fluore.

℞.Summitatum Oleæ,
Myrti ana M.j.
Roſarum rubi P.j.
Centaurii minoris P.ß.
Fiat decoctio,& injiciatur. *Rondeletius.*

F

Clyſter ad vermes cum alvi fluore, alius.

℞.Cort.mali Granati ℥ j.
Myrobalanorum Citrinorum,
Chebulorum ana ℥ ß.
Fiat decoctio in aqua Hordei perfectè cocti, & colaturæ libra una injiciatur. *Rondeletius.*

Alius.

℞.Summitatum Portulacæ M.ij.
Cichorii M.j.
Lentium P.j.
Fiat decoctio,de qua libra una injiciatur. *Rondel.*

DE CLY-

DE CLYSTERIBUS dolorem ſedantibus.

Clyſter dolorem mitigans.

℞.Chamomillæ,Meliloti,
Sem.Anethi ana P ij.
Rad.Althææ ℥ j.
Fiat decoctio ex lacte:in colatura diſſolve
Sacchari albi ℥ j ß.
Vitellos ovorum N.ij.
Olei Anethini, Chamomillæ ana ℥ j.vel ℥ j ß.
Miſce,fiat Clyſter,diu retineatur. *Heurnius.*

Clyſter ad colicum dolorem.

℞.Rad.Althææ ℔ ß.
Malvæ,Branchæ urſinæ,
Abſinthii ana M j.
Ficuum N.xx.
Sem.Lini,vel Fœnigræci ℥ j.vel ij.
Aniſi,Carvi,Fœniculi,
Cymini ana ʒ ij.vel ℥ ß.
Flor.Chamomillæ,Meliloti,
Sambuci ana P j.
Fiat decoctio.In ℔ ß.diſſolve
Benedicta ℥ j.
Olei Chamomillæ,vel Anethi ℥ iij.vel
Butyri ℥ ij.
Vini ℥ iij.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

Clyſter ſedans dolorem colicum.

℞.Sem.Aniſi,Fœniculi ana ℥ j.
Sem.Apii,Petroſelini,
Anethi ana ℥ ß.
Florum Chamomillæ,
Meliloti,Sambuci ana P.ij.
Fiat decoctio in aqua & vino.In ℔ ß.diſſolve
Olei Chamomillæ,Rutacei ana ℥ iij.
Fiat clyſter. *Rondeletius.*

Clyſter ad dolorem colicum à pituita vitrea.

℞.Fol.Myrti,Pulegii utriusque,
Marrubii,Calaminthæ ana M.j.
Fœnigræci ℥ j.
Sem.Seſeleos,Carvi,
Cymini ana ℥ ß.
Flor.Chamomillæ,Lavendulæ,Sambuci,
Anthos,Stœchados ana P.ß.
Fiat decoctio.In ℔ j.vel ℥ x decocti diſſolve
Vini malvatici,vel Vini albi veteris ℥ iij.
Olei anethini ℥ iv.
Miſce, & fiat clyſter. Injiciatur bis in die. *Rondeletius.*

Clyſter ex vino Hippocratico.

Mulier quædam nobilis, graviſſimo dolore coli cùm teneretur, ut nihil aliud ad manum eſſet,vinum Hippocraticum injiciendum imperavi: & paulò poſt curata fuit. Ruſticus etiam,qui vinum emerat aromatites ex melle ad hylaria celebranda,curatus fuit. Vina autem hæc vel ſaccharũ, vel mel ad deterſionem: Hippocraticum
A verò vinum cinnamomum,piper,zingiber,grana paradiſi recipit. *Rondeletius.*

Clyſter ad dolorem nephriticum.

℞.Rad.Althææ,rad.Graminis,
Rad.Aſparagi,
Glycyrrhizæ raſæ,vel
Pedis columbini ana ℥ ij.
Betonicæ,Linariæ,
Fol.Fœniculi marini ana M.j.
B Aniſi,ſem.Lini,Fœnigræci ana ℥ ß.
Flor.Chamomillæ.Meliloti ana P.j.
Fiat decoctio.In hujus ℔ j.diſſolve
Butyri recentis,vel axungię porci recentis ℥ ij.
Olei Scorpionum,
Mellis communis ana ℥ ij.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

Alius clyſter ad dolorem nephriticum.

C ℞.Malvarum cum rad.M.ij.
Ficuum.Paſſularum ana par.xxx.
Sem.Lini ℥ j.
Sem.Malvæ,ſem.Alkekengi,
Milii Solis.Sem.Apii,
Petroſelini ana ℥ iij.
Baccarum Lauri,Juniperi ana ʒ ij.
Flor.Hypericonis,Chamomillæ,
Geniſtæ ana P j.
Fiat decoctio in aquæ & vini æquis partibus. In
D ℔ ß.diſſolve
Olei Liliorum,Amygdalarum amar.
Scorpionum ana ℥ iij.
Terebinth.abietis ℥ j.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

Clyſter ad paſſionem iliacam.

℞.Rad.Althææ ℔ ß.
Malvæ cum rad M ij.
Violarum M.j.
Flor.Violarum,Chamomillæ ana P.j.
E Fiat decoctio in aqua hordei. In ℔ j. decoctionis diſſolve
Mel.Violarum,vel
Caſſiæ noviter extractæ,vel
Cymini cum ſaccharo ℥ j.
Olei Violacei ℥ iij.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

Clyſter ad paſſionem iliacam ſi maximus ſentiatur æſtus.

F ℞.Malvæ,Violarum ana M.j.
Sem.Melonum,Cucumeris,
Cucurbitæ,Citrulli ana ʒ iij.
Pomorum acidorum par.x.
Flor.Violarum,Nenupharis,Buglosſę ana P.j.
Fiat decoctio. In ℔ j.diſſolve
Mucilaginis ſem.Pſillii ℥ j.
Olei Violarum,vel olei Nenupharis,
Album.Ovorum fortiter agitatorum ana ℥ j.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

Clyſter ad dolorem coxendicum.

℞.Pulegii utriusq;,Eryſimi,Iberidis ana M.j.

Fœnigræci, Rutæ, Aſari ana ℥ j.
Flor. Chamomillæ, Meliloti, Sampſuci,
Lavendulæ ana P. j.
Fiat decoctio. In ℔ j. decoctionis infunde
Agarici trochiſcati ʒ iij.
Benedictæ lax. ℥ ß.
Olei Liliorum, Amygdal. ana ℥ ij.
Olei de Spica ℥ ß.
Miſce, & fiat clyſter. *Rondeletius.*

Clyſter ad dyſentericos magnosq́ dolores.

℞. Lactis vaccini ℔ ß.
Medullæ ℥ ij.
Olei communis, vel
Olei Violacei ℥ iij.
Miſce, & fiat clyſter. *Andernacus.*

Alius ad dolores dyſentericos.

Cremorem ptiſanæ, aut lac tepidum, aut oleum roſaceum & butyrum cum albumine ovorum, aut decoctum ſeminis lini ſubter dato. Si vigiliæ urgeant, decoctum roſarum foliorum cum vitellis ovorum alvo injiciantur. *Andernacus.*

Alius clyſter dolores dyſentericos ſedans.

℞. Tragacanthi ʒ ij.
In Roſarum decocti ℥ iv. ſolvuntur. His cremoris Oryzæ tantundem per clyſterem infundatur. *Andernacus.*

Alius.

℞. Lactis caprini cyathos vij.
Amyli ℥ ß.
Lycii ʒ ij.
Miſta omnia alvo indantur. *Andernacus.*

DE CLYSTERIBUS purgantibus bilem.

Enema ad bilem.

℞. Hordei excorticati, ſem. Lini ana ℥ ij.
In aqua coquatur. Juris hujus decocti libræ adde
Olei communis ℥ iv.
Miſce, & fiat clyſter. *Andernacus.*

Clyſter purgans pituitam.

℞. Rad. Enulæ, Pyrethri ana ℥ j.
Marrubii, Pulegii,
Calaminthæ, Rutæ ana M. j.
Agarici trochiſcati, in panniculo ligati ℥ ß.
Flor. Chamomillæ, Roriſmarini ana P. j.
Fiat decoctio. In hujus ℔. diſſolve
Benedictæ laxat. ℥ j.
Mellis ſcillitici ℥ ij.
Diaphœniconis, vel Indi majoris ℥ ß.
Salis foſſitii ʒ j.
Olei Nucum, vel olei Rutæ ℥ iij.
Vini malvatici ℥ ij.
Miſce, & fiat clyſter. *Andernacus.*

Clyſter humores melancholicos purgans.

℞. Malvæ, Biſmalvæ,

A Parietariæ, Mercurialis ana M. j.
Epithymi, Scolopendrii, Betæ ana M. ß.
Rad. Apii, Petroſelini, Fœniculi,
Aſparagi, Ruſci ana ʒ ij.
Polypodii ℥ j.
Flor. Borraginis, Buglоſſæ,
Lupulorum, Fumariæ, Meliloti,
Chamomillæ, Anethi ana P. j.
Sem. Carthami, Aniſi, Fœniculi ana ℥ j.
Fiat decoctio. In cujus libra una diſſolve
B Hieræ Ruſi, vel Confectionis Hamech, vel Diacatholiconis ℥ j.
Sacchari rubri, vel Mellis Violacei vel anthoſati ℥ j.
Olei anethini, Liliorum alborum, Violacei ana ℥ j.
Miſce, & fiat clyſter. *Andernacus.*

DE CLYSTERIBUS purgantibus aquam.

C *Clyſter ad aſciten.*

℞. Parietariæ, pedis Columbini, Rutæ,
Fol. Sambuci, Ciclæ ana M. j.
Chamelææ, vel Braſſicæ marinæ, vel Thymelææ ana M. ß.
Aniſi, Fœniculi ana ℥ ß.
Apii, Petroſelini ana ʒ j.
Flor. Anthos, Geniſtæ ana P. j.
Aſari ℥ ß.
D Fiat decoctio in aqua fontana. In libra una hujus decocti diſſolve
Benedictæ laxat. ℥ j.
Urinæ pueri ℥ ij.
Miſce, & fiat clyſter. *Rondeletius.*

Alius ad aſciten.

℞. Rad. Apii, rad. Petroſelini,
Rad. Graminis, rad. Aſparagi,
Rad. Rubiæ, rad. Pentaphylli ana ℥ ij.
Rad. Aſari, rad. Iridis recent. ana ℥ j.
E Mercurialis, Braſſicæ marinæ,
Rutæ, Ciclæ, vel
Cucumeris ſylveſtris ana M. j.
Flor. Geniſtæ P. ij.
Fiat decoctio. In libra una diſſolve
Urinæ pueri ℥ iij.
Benedictæ laxat. ℥ ß.
Salis parum.
Miſce, & fiat clyſter. *Rondeletius.*

F *Clyſter ad tympanitem.*

℞. Fol. Rutæ M. j.
Aniſi, Fœniculi,
Carvi, Cymini,
Baccarum lauri ana ℥ ß.
Flor. Anthos,
Stœchados ana P. j.
Aſari, vel Agarici ℥ ß.
Fiat decoctio. In libra una diſſolve
Benedictæ laxat. ℥ j.
Olei Rutacei, vel Anethini ℥ iij.
Vini ℥ iv.

Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

Clyſter ad anaſarcam.

℞.Pulegii utriusque,Calaminthæ,
Majoranæ ana M.j.
Agarici in panno ligati ℥ j.
Sem.Aniſi,Fœniculi,
Sem.Rutæ ana ℥ ß.
Flor.Anthos,Stœchados ana P.j.
Fiat decoctio. In libra una diſſolve
Muriæ piſcium,vel urinæ pueri ℥ j.
Benedictæ laxat. ℥ ij.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

Alius ad anaſarcam.

℞.Rad.Enulæ campanæ,
Rad.Ireos recent.ana ℥ ij.
Aſari ℥ j.
Fœniculi,Carvi,Majoranæ,Rutæ,Pulegii,
Chamæpityos,Mercurialis ana M.j.
Sem.Apii,Petroſelini ana ʒ ij.
Flor.Lavendulæ,Geniſtæ ana P.j.
Fiat decoctio. In libra una diſſolve
Benedictæ laxat. ℥ ß.
Mellis Roſ.col. ℥ ij.
Salis communis ʒ iij.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

DE CLYSTERIBUS flatus diſcutientibus.

Clyſter ad flatus.

℞.Decoctum Origani,Calaminthæ,
Rutæ,Chamæmeli,Anethi,cum ſem.Aniſi,
Fœniculi,Carvi,Cumini,
Apii,Leviſtici,Seſeleos,Baccis lauri.
In decocto ſolvatur Mel Roriſmarini, Elect.de baccis Lauri,cum oleo Rutæ,Lauri, Anethi, vel Chamæmeli,vel ex oleo nucum ſincero,cum vino malvatico,Hiera,Benedicta. *Heurnius.*

Vel.

℞.Aniſi,Fœniculi,
Apii,Petroſelini,
Seſeleos ana ℥ ß.
Flor.Chamomillæ,
Meliloti,Roriſmarini,
Stœchados ana P.j.
Omnia ex vino & oleo decoquantur. Juris libra alvo injiciantur. *Andernacus.*

Clyſter ad flatus uteri.

℞.Mercurialis,
Arthemiſiæ,
Matricariæ ana M.j.
Flor.Anthos,Stœchados,
Chamomillæ ana P.j.
Sem.Apii,
Petroſelini ana ʒ iij.
Fiat decoctio. In libra una diſſolve
Benedictæ laxat. ℥ j ß.vel
Hieræ ℥ j ß.
Olei Nardini ℥ iij.
Miſce,& fiat clyſter. *Rondeletius.*

A

DE INJECTIONIBUS in uterum.

Injectio in uterum menſes provocans.

℞.Quinque rad.aperient.
Rad.Rubiæ majoris ana ℥ ij.
Rad.Eryngii,Cyclaminis,
Juniperi ana ℥ iij.
Matricariæ,Sabinæ,
B Mercurialis ana M.j.
Cinnamomi,Spicæ utriusque,
Aſari ana ℥ ij.
Seminis Nigellæ ℥ ß.
Fiat decoctio in aqua & vino albo,vel in vino & oleo Chamomelino. Ex colatura fiat injectio per metrenchytam. *Rondeletius.*

Injectio in uterum ad deterſionem ulceris poſt fœtum mortuum.

C ℞.Fol.Plantaginis,
Agrimoniæ,
Ceterach,Myrti,
Lentiſci ana M.j.
Fiat decoctio in aqua fontis, vel extinctionis plumbi,& in colatura diſſolve pro libra
Sacchari rubri, Mellis roſ.col.vel Syrupi de Roſis ſiccis ℥ iij.
Miſce, & fiat injectio per metrenchytam. *Rondeletius.*

D *Injectio in uterum ad ſcirrhum ipſius.*

℞.Rad.Biſmalvæ,Liliorum ana ℥ iv.
Pulegii,vel Origani,vel Arthemiſiæ M.ß.
Sem.Lini,Fœnigræci ana ℥ j.
Flor.Chamomillæ,
Violarum ana M.j.
Fiat decoctio in jure pingui inteſtinorum,vel in aqua & in vino albo dulci, non aſtringente, aut ſapa.Fiat injectio per metrenchytam. *Rondelet.*

E

Injectio in uterum ad ſuffocationem ejus.

℞.*Galbani*,Opopanacis ana ℥ j.
Olei *Amygdal.*dul.
Olei Violarum ana ℥ ß.
Vini albi dulcis,vel
Sapæ ℥ j ß.
Macerentur in ſapa, vel vino per noctem: deinde liqueſcant, & colentur: rurſus liqueſcant in
F oleis,& injiciantur. *Rondeletius.*

Injectio in veſicam ad ulcus ejus.

℞.Rad.Conſol.majoris ℥ j.
Caudæ equinæ,Plantaginis,
Ceterach,Piloſellæ,
Herniariæ,Polygoni ana *M.ß.*
Flor.Roſ.P.j.
Hypericonis P.ß.
Fiat decoctio in aqua hordei, vel extinctionis plumbi, aut ferri: fiat injectio per metrenchytam. *Rondeletius.*